

HALLITUKSEN KUNTAPUHEET VAILLA POHJAA

Eduskunnassa on viime päivinä käyty kiivasta keskustelua valtion ensi vuoden talousarviosta. Suurinta kuohuntaa budjetin osalta herättävät kuntarahat. Tämä on tietysti odotettavissa näin kunnallisvaalien alla, mutta opposition esittämä huoli kuntien mahdollisuudesta tarjota kuntalaisille laadukkaat peruspalvelut on aivan oikeutettu. Viime vuosi ja nyt kuluva vuosi ovat olleet kuntatalouden kannalta vaikeita. Kuntien vuosikatteet ovat heikentyneet ja kuntakenttä on velkaantunut entisestään.

Kunnat ovat vastuussa siitä, että kuntalaiset saavat tarvitsemansa peruspalvelut. Kyse on siis niinkin arkisista asioista kuin terveydenhuollosta, vanhusten palveluista, lastenpäivähoidosta ja peruskoulusta. Hallitus julistaa kuntien saavan valtiolta ensi vuonna 250 miljoonaa euroa lisärahaa näiden palvelujen tarjoamiseen kuntalaisille. Tästä olemme Kokoomuksessa kovin eri mieltä.

Mielestämme kuntabudjetti menee hallituksen toimien johdosta ensi vuonna selkeästi miinukselle. Mistä sitten johtuvat nämä erot eri laskentatavoissa? Puhutaan valtionosuuksista, indeksitarkistuksista ja kustannustenjaon tarkistuksista.

Ensi vuonna voimaan tuleva hoitotakuu on yksi esimerkki hyvästä uudistuksesta, jossa hallituksen laskukaavat pettivät pahasti. Hoitotakuu on osa kansallista terveydenhuollon hanketta, josta päätökset tehtiin jo edellisen hallituksen aikana. Hoitotakuu velvoittaa kunnat varmistamaan, että kuntalaiset pääsevät tarvitsemaansa hoitoon kohtuullisessa ajassa. Uudistus on hyvä ja ehdottomasti tarpeellinen. Kokoomus onkin koko ajan tukenut hanketta. Jo nyt sairaanhoitopiireistä eri puolilta maata on kiirinyt viestejä, ettei hoitotakuuta pystytä toteuttamaan nykyisillä resursseilla. Koko terveydenhuoltomme toimivuus on vaarassa, mikäli hallitus jatkaa talousarvioesityksen mukaista linjaansa.

Hallituksen budjettiesityksessä on kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksia nostettu 75 miljoonalla eurolla kansallisen terveyshankkeen toteuttamista varten. Tämä lisäys perustuu arvioon, jonka mukaan hankkeen kustannukset ovat ensi vuonna 150 miljoonaa euroa. Valtio korvaa siis puolet kokonaiskustannuksista. Toinen puolisko jää kuntien itsensä vastuulle. Tämä onkin hyvän ja tarpeellisen uudistuksen heikkous. Mistä hallitus kuvittelee kuntien löytävän hoitotakuun toteuttamiseksi tarvittavat 75 miljoonaa euroa? Kunnissa on kaiken lisäksi arvioitu, että hankkeen kokonaiskustannukset ylittävät 150 miljoonan euron summan. Mitä jos kuntien maksettavaksi jäävät todelliset kustannukset nousevatkin vaikka 100 tai 125 miljoonaan euroon?

Tosiasia on, että kuntien rahoitusasema todellisuudessa heikkenee ensi vuonna. Näin tapahtuu siitä huolimatta, että hallitus julistaa kuntien valtionosuuksien lisääntyvän. Kunnille tulevista uusista lakisääteisistä velvoitteista lankeaa iso lasku, jonka valtio kattaa vain osittain. Hoitotakuu ei ole ainoa kuntien uusi lakisääteinen velvoite. Lisämenoja tuo mm. kotihoidontuen korotus, josta kunnat maksavat kaksi kolmannesta. Kuntaministeri Manninen on aivan oikein luvannut sen, ettei kunnille enää tästä edespäin säilytetä uusia velvoitteita. Ainoa ongelma onkin se, miten kunnat selviävät jo olemassa olevista tehtävistään.

Kuntaliiton järjestämässä vaalipaneelissa Kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen esitti vaatimuksen siitä, kuntatalouden tilaa tulisi pohtia opposition, hallituksen ja kuntapäätäjien yhteistoimin. Peruspalvelutuotannon ongelmiin on mahdollon löytää vastauksia ennen kuin kaikki päättäjät keskustelevat samoista asioista yksillä yhteisillä luvuilla. Tärkeintä on loppujen lopuksi se, mitä jää viivan alle.

Petri Salo
Kansanedustaja